

תקציר

הסיוע הממשלתי לעניים בישראל נמוך באופן משמעותי ביחס למדינות המפותחות, בעוד שיעורי העוני והאי שוויון בישראל הם מהגבוהים בעולם המערבי. למרות זאת, הגורמים המשפיעים על עיצוב מדיניות הרווחה המצומצמת בישראל לא נחקרו עד כה באופן אמפירי. לאור ממצאי הספרות הבינלאומית, מחקר זה בוחן את ההשערה לפיה להטרוגניות האוכלוסייה בישראל יש תפקיד מרכזי בהפחתת התמיכה במתן סיוע נרחב לעניים. השערת המחקר היא שבקרב הרוב היהודי הלא חרדי ההתנגדות למדיניות רווחה נדיבה מתווכת על ידי דימוי של זהות העניים כשייכים לקבוצת המיעוטים - חרדים ו/או ערבים - אותם הם עוינים. לאור ביקורת על התוקף הפנימי של שיטות המחקר המקובלות בתחום, נבחרה לצורך בחינת ההשערה מתודולוגיה ניסויית שטרם נוסתה בתחום, העושה שימוש בתרגילי השלמת מילים כאמצעי לבחינת תהליכי חשיבה של נבדקים. באמצעות שיטה זו נבדק האם עיסוק במדיניות סיוע לעניים מגביר את המודעות לחרדים ו/או לערבים, והאם יש למודעות זו השפעה על העדפות המדיניות של הפרטים בנושא זה. ממצאי המחקר שנתקבלו לא תומכים בהשערת המחקר ואף מציבים סימן שאלה ביחס למסקנותיהם של מחקרים אחרים בתחום שנערכו במדינות אחרות. עם זאת, מהממצאים עולה שמודעות גבוהה לחרדים מגבירה את ההתנגדות למדיניות רווחה נדיבה באופן מובהק, וכי ישנו הבדל מובהק בנקודה זו בין בוגרי לימודים אקדמיים בתחום הכלכלה לבין שאר האוכלוסייה.